

nás hnali smerom na hranice. Tých, ktorí mali nejakú batožinu a pri tomto pochode zaostávali, vojaci a žandári bili tak dlho, pokiaľ nenechali batožinu na ceste, o to im zrejme išlo.

Prišli sme do Veľkého Kýru, kde nás ubytovali v internačnom tábore celých 10 dní. Po 10 dňoch nás odovzdali čs. úradom.

D. a h.

Nečitateľný podpis, v. r.
vedúci notár

Magda F., v. r.
stránka

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

143

8. december 1938, Rišňovce.

Zápisnica napísaná na žandárskej stanici s Pavlom M., predtým roľníkom v obci Bátorove Kosihy – kolónia Mikulášov sad, ktorý vypovedal o zaobchádzaní maďarských žandárov a o vyhnaní jeho 7-člennej rodiny z územia Maďarska.

Zápisnica

Som slovenskej národnosti, nebol som legionárom. Býval som v obci Bátorove Kesy (*Bátorove Kosihy*), kolónia Miklósháza (*Mikulášov sad*), okres Parkán (*Štúrovo*), kde som mal hospodárstvo vo výmere 50 k. j., 707 siah pozemkov. Tieto pozemky som kúpil od firmy Kesská hospodárska účastinárska spoločnosť v Ružomberku, a to 1 k. j. za 4 500 Kč. Dom som si postavil sám pomocou úveru od Zemskej banky v Bratislave. Som ženatý a živím 7-člennú rodinu.

Dňa 10. 11. 1938 pri prevádzaní prehliadky v mojom dvore maďarskými četníkmi za pomoci vojakov som im vydal pušku aj revolver, a tak nerobili voči mne nijaké násilie. Ale môjho suseda Michala B. pri prehliadke bezdôvodne stýrali, lebo sa dožadovali guľometov. Trikrát ho udreli, až padol. Keď sme to videli, robili sme všetko, čo nám rozkázali. Aj voči mne vystúpili hrubo a s vyhrázkami. Dňa 15. 11. 1938 prišiel do môjho domu maďarský četník a vyzval ma, aby som išiel hneď s ním k autu. Keď som sa chcel obliecť a vziať si niečo na jedlo, zlomyseľne tresol so mnou do gánku, až som sa uderil. Musel som neobutý nastúpiť do auta a tam sa obúvať. Potom ma s celou rodinou zaviezli do Parkánu a tam sme 8 dní boli uväznení (internovaní) v kasárňach. Počas internovania so mnou ani s rodinou inak nezaobchádzali zle s tou výhradou, že sme 3 dni nedostali jesť a ležali sme na holej dlážke.

Keď som z Parkáne prišiel domov, zbadal som, že mi boli odcudzené sliedky, vajcia a rôzne potraviny. Dňa 1. 12. 1938, keď sme sa chystali na vystaňovanie, jeden vojak mi násilne a verejne ukradol z vaku veľkú guľatú elektrickú lampu. Mlieko, sliedky, niekedy aj bravý museli sme dať vojsku bez náhrady. Dňa 2. 12. 1938 o 3. hodine nás odvážali smerom na Levice k čs. hraniciam. Mohli sme si vziať so sebou jeden voz a pár koní. Na voz som smel dať len nutné bytové zariadenie a potraviny. Stroje sme výlučne nesmeli odvážať. Tak nám prečítali maďarski četníci 1. 12. 1938.

Keď sme odchádzali z četnickej stanice z Bátorovej Kesy, každej rodine dali listinu

o vyst'ahovaní, ktorú vydalo vojenské veliteľstvo v Parkani pod č. 2320-38 zo dňa 29. 11. 1938. V nej – ako sme sa presvedčili – bolo napísané, že si môžeme odvieť všetok živý aj mŕtvy inventár. Keďže nás už naspäť nepustili, museli sme odísť s časťou zariadenia. V dôsledku toho tam zostali: 12 kusov hovädzieho dobytku, 2 kone, 8 ošípaných a asi 100 kusov hydiny. Okrem toho väčšie množstvo obilia, kukurica, zemiaky, repa, slama a hospodárske, strojné a ručné zariadenie. Podobne aj celé bytové zariadenie.

K tomu udávam, že štátny cestár Jozef B., bytom v Bátorových Kesách, 16. 12. 1938 bol v Parkani uväznený osobitne vo vojenskej väznici, a to za to, že bol členom Slovenskej ligy.¹ Po menovanom sme pátrali, ale zostal nezvestný. Nevieme, čo sa s ním stalo. Predpokladáme, že mu niečo vykonali. Viac udať neviem.

Podpísané a prečítané.

D. a h.

Svedok
strážmajster V. Drábek, v. r.

Vlastnoručný podpis:
Pavel M., v. r.

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

¹ Slovenská liga vznikla 22. 10. 1920 ako sesterská organizácia Slovenskej ligy v USA s cieľom národného a kultúrneho rozvoja Slovenska.

144

8. december 1938, Ríšňovce.

Zápisnica napísaná na žandárskej stanici s Antonom K., predtým kolonistom v obci Bátorove Kosihy – kolónia Mikulášov sad, ktorý vypovedal o nedôstojnom správaní maďarských žandárov voči jeho tehotnej manželke a o okolnostiach vyhostenia celej rodiny z okupovaného teritória.

Zápisnica

Dostavil sa Anton K. a udáva:

Bol som pridelený do kolónie Miklósháza (*Mikulášov sad*) v katastri obce Bátorova Kesa (*Bátorove Kosihy*), okres Parkán (*Štúrovo*), kde som mal pridelené 52 1/2 kat. jut. pôdy, ktorú som kúpil od Juraja M. Tento ju dostal pridelenú od Kessej poľnohospodárskej spoločnosti so sídlom v Ružomberku (*Agricola*). Tam som býval od roku 1932 so svojou rodinou. Som slovenskej národnosti a nebol som legionárom. Povolanim som roľník.

Keď bola vyhlásená mobilizácia, narukoval som. Keď naše územie bolo obsadzované, pre nutné rodinné dôvody som dostal 6 dní dovolenky. Vojenskú výstroj som odovzdal jednému pánovi poručíkovi z našej jednotky, aby mi ju Maďari nezobrali.

Dňa 14. 11. ma zobrali aj s mojou manželkou a s ostatnými nás odviezli do Parkána (*Štúrovo*). Na moju prosbu dali manželku do nemocnice, lebo bola vo vysokom stave tehotenstva. Tam ju ponechali a 1. 12. 1938 sa ku mne vrátila aj s dieťaťom. Ten istý deň nás zo zabratého územia vypovedali. Manželku som nemohol zobrať so sebou, lebo by takú cestu nevydržala. Četníci mi